Regio Rivierenland
t.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 137
400 AC Tiel

UW KENMERK
UW BRIEF VAN
ONS KENMERK GZDGCB2327687/2327730
VERZENDDATUM 30 januari 2026

CONTACTPERSOON Geurt van den Broek
TELEFOONNUMMER 0345-477700
TEAM

ONDERWERP Zienswijze kaderbrief 2027 Regio Rivierenland

Geacht bestuur,

In goede orde ontvingen wij uw kaderbrief over het jaar 2027. Wij hebben kennis genomen van dit document en deze behandeld in onze commissievergadering van 15 januari 2026 en de raadsvergadering van 29 januari 2026. In deze zienswijze gaan wij in op uw kaderbrief.

Nieuwe bestuursperiode
Komend jaar markeert de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Daarmee is dit de laatste zienswijze die deze gemeenteraad aan u aanbiedt. Wij zijn u erkentelijk voor de samenwerking in de afgelopen jaren en willen onze waardering uitspreken voor het werk van Regio Rivierenland. De samenwerking is voor ons van groot belang, omdat wij hierdoor taken beter en efficiënter kunnen uitvoeren voor onze inwoners en ondernemers.

Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden.

Taakstelling
Zoals ook in eerdere zienswijzen is aangegeven, blijven we geconfronteerd met een negatief financieel vooruitzicht. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden structureel met miljarden verminderd (circa 5%). Dit gebeurt terwijl de uitdagingen op diverse beleidsterreinen fors toenemen en de kosten voor materiaal en personeel blijven stijgen. Gemeenten hebben daarom al ingrijpende ombuigingen doorgevoerd.

Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in Regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028.

Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen.

Indexatie
We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Conform de richtlijnen van de concerncontrollers heeft u deze gecorrigeerd met de aangepaste indexeringen over 2025 en 2026. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product.. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector.

Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een passende en evenwichtige indexeringssystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna.

Rechtmatigheid
Bij gemeenschappelijke regelingen is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording van ons college kan worden beïnvloed door niet rechtmatig handelen van een instelling, waarmee een gemeente is verbonden indien:

- in de regeling, statuten, oprichtingsakte of overeenkomst is geregeld dat voorwaarden aan de bijdrage zijn verbonden waaraan de instelling zich moet houden om niet gehele of gedeeltelijke vermindering van de bijdrage van de gemeente te krijgen;
- de verbonden partij een mandaat heeft om namens en met gemeentelijke middelen geld te besteden, waarbij de gemeente feitelijk opdrachtgever is; feitelijk is de verbonden partij een serviceorganisatie van de deelnemende gemeenten;
- de verbonden partij een eigen rechtspersoonlijkheid heeft en een aanbesteding verricht terwijl deze verbonden partij binnen de gezagsstructuur van de gemeente werkzaamheden verricht voor de gemeente;

- de verbonden partij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft en de opdracht daarmee feitelijk is verstrekt door de gemeente.

In al deze gevallen gaat een geconstateerde rechtmatigheidsfout bij de verbonden partij ook meetellen in de rechtmatigheidstoets van de mandant oftewel onze gemeente. Sinds 2025 ligt de verantwoordingsgrens op 2%. Dit is de maximale drempel voor de totale omvang van financiële rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die een gemeente mag hebben.

Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij?

1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord.
2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen.
3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar.
4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen.
5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente.

Overige punten

ODR
De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voldoet op dit moment niet aan de gestelde robuustheidscriteria (met name op het criterium ‘omzet milieutaken’). De deadline voor het voldoen aan de robuustheidscriteria is 1 april 2026. Als de ODR niet voldoet aan de criteria is de verwachting dat er én minder inkomsten (subsidies) beschikbaar komen én dat de zelfstandigheid van de ODR eindig is. Twee ontwikkelingen die de regio en de inwoners niet ten goede komen.

In de afgelopen maanden is over dit onderwerp een discussie gevoerd tussen gemeenten en de ODR. Ook heeft er een gesprek met Regio Rivierenland plaatsgevonden. Hierin is gesproken over de Expertpool Warmte. Op 2 juli heeft het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland besloten de Expertpool Warmte te positioneren bij Regio Rivierenland. Op 10 december 2025 is het besluit genomen per 1 januari 2026 de Expertpool Warmte verder in te richten volgens het voorgestelde plan waar ook de stuurgroep RES positief over heeft geadviseerd.

Wel zijn er door het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland zorgen uitgesproken over de robuustheid van de ODR en is afgesproken dat er, op initiatief van de ODR, een gesprek plaatsvindt met een afvaardiging uit de beide Dagelijks Besturen. Dit om te verkennen welke denkrichtingen mogelijk zijn in relatie tot de robuustheid van de ODR, aansluitend bij de belangen van onze inwoners.

Betrokkenheid raad en realistische planning
In uw kaderbrief kondigt u diverse documenten aan die ter besluitvorming aan de gemeenteraad zullen worden voorgelegd. Het betreft onder andere het Regionaal Economisch Ambitiedocument en het Mobiliteitsplan. Voor een zorgvuldige besluitvorming is het van belang dat het nieuwe bestuur tijdig en actief wordt betrokken, zodat hun inbreng kan worden meegenomen.
Aangezien deze stukken momenteel zijn gepland voor 2026, verzoeken wij u om hiervoor een realistische en haalbare planning op te stellen, met een betere spreiding van de besluitvormingsmomenten. Dit draagt bij aan een zorgvuldig proces en komt de kwaliteit van de besluitvorming ten goede.

Inzicht per gemeente en kwantificeren van de risico's
Tot slot willen wij herhalen wat wij reeds in onze zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 hebben benadrukt, omdat wij dit van groot belang achten. Wij hebben verzocht om bij de komende P&C-producten (jaarstukken en begroting) per gemeente inzicht te verschaffen in de verschillende Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Daarnaast vragen wij om een kwantificatie van de daaraan verbonden risico's.
Een dergelijke uitwerking draagt bij aan de transparantie van uw werkzaamheden en stelt de gemeenteraad in staat haar kaderstellende rol nog beter en zorgvuldiger te vervullen.

Frictiekosten Avri
In de kaderbrief is vermeld dat u in overleg bent met Avri over de frictiekosten. Deze verplichting vloeit voort uit de gevolgen van de afsplitsing van Avri in 2016 en betreft een vergoeding voor de structurele desintegratiekosten waarmee Regio Rivierenland is geconfronteerd. Wij verzoeken u om, samen met Avri, een gezamenlijk voorstel uit te werken dat ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Slot
Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijze. Rest ons nog u veel succes te wensen met het opstellen van de ontwerpbegroting 2027. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	M.A. Mulder